

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

СУЧАСНІ ТРЕНДИ РОЗВИТКУ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ: ПЕРСПЕКТИВИ І ЗДОБУТКИ

Матеріали навчально-наукової
конференції з міжнародною участю
24 березня 2022 року

м. Полтава – 2022

Міністерство охорони здоров'я України
Полтавський державний медичний університет

СУЧАСНІ ТРЕНДИ РОЗВИТКУ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ: ПЕРСПЕКТИВИ І ЗДОБУТКИ

Матеріали навчально-наукової конференції
з міжнародною участю
24 березня 2022 року

ПОЛТАВА – 2022

Конференція внесена до Реєстру з'їздів, конгресів, симпозіумів та науково-практичних конференцій, що проводитимуться у 2022 р., затвердженого Міністерством охорони здоров'я України, Національною академією медичних наук України, Українським центром наукової медичної інформації та патентно-ліцензійної роботи, та до Переліку проведення наукових конференцій з проблем вищої освіти і науки в системі Міністерства освіти і науки України на 2022 рік, затвердженого Державною науковою установою «Інститут модернізації змісту освіти» Міністерства освіти і науки України.

Редакційна колегія:

- Ждан В. М.** – ректор закладу вищої освіти, головний редактор;
- Дворник В. М.** – перший проректор закладу вищої освіти з науково-педагогічної роботи, заступник головного редактора;
- Аветіков Д.С.** – проректор закладу вищої освіти з науково-педагогічної роботи;
- Старченко І. І.** – начальник навчального відділу, заступник головного редактора;
- Лещенко Т. О.** – зав. кафедри українознавства та гуманітарної підготовки, відповідальний редактор;
- Золотарьова Є. В.** – редактор редакційно-видавничого відділу;
- Нетудихата О. М.** – методист вищої категорії навчально-методичного відділу забезпечення якості освіти;
- Левадна В. В.** – методист першої категорії навчально-методичного відділу забезпечення якості освіти, відповідальний секретар.

«Сучасні тренди розвитку медичної освіти: перспективи і здобутки», (2022; Полтава)

Матеріали навчально-наукової конференції з міжнародною участю «Сучасні тренди розвитку медичної освіти: перспективи і здобутки», 24 берез. 2022 р. [Текст].– Полтава: ТОВ «АСМІ», 2022. – 335 с.

ISBN 978-966-182-661-7

У збірнику опубліковані статті, присвячені питанням застосування у закладах вищої освіти інноваційних методів і прийомів організації навчально-пізнавальної діяльності здобувачів вищої освіти; впровадження у систему освіти новітніх технологій та технічних засобів навчання, науково-методичного супроводу; розвитку та вдосконалення дистанційних технологій у навчальному процесі; використання досвіду зарубіжних медичних закладів як складової реформування вищої медичної освіти з метою досягнення високого рівня професійної компетентності лікарів.

За зміст публікацій відповідальність несуть автори.

УДК 378.001.1

гою Google Classroom матиме окремі папки, куди студенти надсилатимуть виконані завдання, щоб отримати оцінки. Викладачі можуть додавати студентів безпосередньо з каталогу Google Apps або надавати студентам спеціальний код, який вони вводять, щоб отримати доступ до занять [4; 5].

Інструменти Google забезпечують сумісність із широким спектром пристроїв: смартфон, планшет, персональний комп'ютер, ноутбук, незалежно від виробника й операційної системи і сприяють високому ступеню співпраці між викладачами й студентами. Програми Google підвищують мотивацію, ефективність, продуктивність і результативність викладачів і студентів.

Отже, для підвищення навчальної мотивації студентів за умов дистанційного навчання можна рекомендувати всі практичні заняття проводити в режимі конференцій із використанням Zoom; більшу частину часу заняття приділяти співбесіді для обговорення теоретичних і практичних питань, а також поясненню матеріалу заняття; поряд із контролем знань за допомогою інструментів Google використовувати мотивувальні технології підтримки контакту зі студентами, обговорювати проблеми, що виникають, і знаходити оптимальні рішення.

Звісно, дистанційна форма навчання неспроможна повністю замінити очний формат занять. Однак за належного формування мотивації дистанційний формат здатний розв'язати численні проблеми, що виникають в умовах пандемії.

Список використаної літератури

1. Аветіков Д.С., Яценко І.В., Локес К.П., Ставицький С.О. Дистанційне навчання як нова технологія практичної підготовки і контролю якості освіти у вищих медичних навчальних закладах / Д.С. Аветіков, І.В. Яценко, К.П. Локес, С.О. Ставицький // Матеріали науково-практичної конференції з міжнародною участю «Актуальні питання контролю якості освіти у вищих навчальних закладах». Полтава, 2018. С. 8-9.
2. Бакирова Р.Е., Нурсултанова С.Д., Муравлєва Л.Е., Тусупбекова К.Т., Турханова Ж.Ж., Аширбекова Б.Д. Инновационные технологии в обучении студентов-медиков // Современные проблемы науки и образования. 2018. №3.; URL: <http://www.science-education.ru/ru/article/view?id=27703>.
3. Рапава Р.Б., Ковінько К.В. Роль мотивації в дистанційному навчанні студентів вищої школи / Р.Б. Рапава, К.В. Ковінько / Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах. – 2021. – Т.3, № 74. – С. 82-85.
4. Солодовник Е.В. Организация учебного процесса в вузе с помощью сервисов Google / Е.В. Солодовник // Проблемы высшего образования. – 2017. – № 1. – С. 145-147.
5. Тарасенко Я.А., Тихонова О.О., Рошко В.М. Тестування як основний елемент педагогічного контролю якості освіти у вищих медичних навчальних закладах / Я.А. Тарасенко, О.О. Тихонова, В.М. Рошко // Матеріали науково-практичної конференції з міжнародною участю «Актуальні питання контролю якості освіти у вищих навчальних закладах». Полтава, 2018. С. 229-230.

СУЧАСНІ МЕТОДИ НАВЧАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ

Тарасенко Я.А., Тихонова О.О., Шерстюк О.О.

Полтавський державний медичний університет

Сучасна реформа вищої медичної освіти вимагає покращення якості підготовки конкурентоспроможного фахівця. Підвищення ефективності освітнього процесу можливе за умов використання інноваційних підходів до вибору методів навчання.

Ключові слова: активні методи навчання, вища медична освіта.

Modern reform of higher medical education requires improving the quality of training of a competitive specialist. Improving the efficiency of the educational process is possible with the use of innovative approaches to the choice of teaching methods.

Key words: active teaching methods, higher medical education.

Сучасна реформа вищої медичної освіти – це пошук удосконалення й оновлення освітніх технологій задля досягнення нового рівня якості професійної освіти, яка відповідає вимогам сучасного суспільства.

Провідною метою сучасної вищої медичної освіти стало опанування здобувачами сукупністю знань, умінь і навичок, заснованих на особистісних, соціальних і професійних компетентностях із використанням умінь самостійно добувати, аналізувати й ефективно використовувати необхідну інформацію. Нині основне завдання вищої школи полягає в підготовці не просто фахівця, а професіонала, здатного до постійного саморозвитку й самонавчання, готового до дослідницької діяльності й до участі в різноманітних проєктах [2].

Серед провідних напрямів покращення якості підготовки фахівців у медичному ЗВО – підвищення ефективності всього освітнього процесу. Вибір технологій, включаючи конкретні форми й методи навчання, зумовлюється поставленими освітніми цілями й завданнями [1].

Нині відомо чимало інноваційних підходів до вивчення пропонованого матеріалу. Навчання в першу чергу має бути націлене на розвиток у здобувачів абстрактного й логічного мислення, засвоєння й подальше застосування знань.

Особливої актуальності в наш час набули активні методи навчання – сукупність способів організації, здійснення й управління навчальною діяльністю, за яких здобувачі стають рівноправними й зацікавленими учасниками освітнього процесу [2; 4]. Мета цих методів – максимальна активізація пізнавальних потреб і здібностей студентів. Успішне досягнення цієї мети вимагає виконання цілого комплексу взаємопов'язаних дидактичних і виховних завдань. Виділяють такі важливі напрями: розвиток у студентів навичок аналітичного й логічного мислення, удосконалення вміння працювати в колективі й комунікативних здібностей, формування загальнокультурних і професійних компетенцій [6].

Перевага активних методів полягає в тому, що їх використання у навчальному процесі веде до підвищення

якості самостійної роботи студентів, [3], що вимагає постійно вдосконалювати методи викладання.

Обов'язкова підготовка навчально-методичного комплексу для студентів, а саме: робочі програми, лекційний блок (традиційні лекції й лекції-візуалізації); докладні методичні рекомендації щодо практичних занять, що включають алгоритм підготовки до заняття (актуальність теми, мета, питання для самопідготовки, ситуаційні завдання); збірник тестових завдань; навчальні посібники, силабуси.

Разом із використанням традиційного підходу до проведення практичного заняття необхідно впроваджувати активні форми навчання, які поділяються на неімітаційні й імітаційні методи. Імітаційні методи – це методи, побудовані на імітації дій професійної діяльності. Залежно від взаємовідносин між учасниками, бувають ігрові (ділові ігри, проєктування) і неігрові (аналіз, вирішення завдань, CBL-метод) методи [1]. В активне навчання входять тестування, вікторини, презентації, рольові й ділові ігри, інтерактивні лекції, круглий стіл, так само ігровий метод, який дозволяє використовувати знання й, застосовуючи їх, діяти в різних ситуаціях, що моделюються [4].

Розглянемо активне навчання на прикладі методу «кейсів». Цей метод використовується для формування професійних навичок. Основою стає завдання, яке містить опис реальної клінічної ситуації, проблеми; студенти проводять аналіз даних, визначають відхилення від норми, що дозволяє визначити симптоми й синдроми. Цей метод дозволяє перейти від професійних знань до самостійного застосування професійних навичок, формує в студента розуміння міжпредметних зв'язків. Можна також зазначити, що використання в навчанні наочних прикладів помітно покращує розуміння й засвоєння матеріалу, створює позитивну емоційну обстановку. Використання цього методу сприяє успішному вирішенню професійних ситуацій з урахуванням конкретних умов і фактичного матеріалу, формуванню здатності до проведення аналізу й діагностики проблем, умінню аналізувати інформацію, що надходить. Завдяки розбору численних клінічних ситуацій у різних комбінаціях виробляються важливі в професійному плані навички: творче мислення, вибір оптимального рішення шляхом розгляду кількох альтернативних варіантів.

CBL (Case Based Learning – навчання на основі прикладу) – активний, імітаційний, неігровий метод, що дозволяє розвивати в майбутніх лікарів компетентнісний підхід до діагностики й лікування. Заснований на здатності студентів знаходити ознаки й поєднувати їх у клінічні синдроми на основі клінічної ситуації. Для вирішення ситуації студентам потрібно спільно її аналізувати, знаходити проблеми та ін. Сенс методу полягає у виробленні навичок пошуку шляхів і знань розв'язання тієї чи іншої проблеми [1; 2].

Гра-дискусія – активна форма навчання, що передбачає взаємодію студентів у режимі діалогу. Вона орієнтована і на взаємодію студентів із викладачем, і на активне спілкування один з одним. Особливістю цієї форми роботи є й те, що студенти не тільки закріплюють уже вивчений матеріал, а й осягають новий, формують уміння дослідницької роботи й навички публічного виступу [5].

Як показує практика, саме публічний виступ викликає в студентів труднощі. Більшість із них не завжди вміють логічно сформулювати повідомлення, аргументовано відповісти на запитання, толерантно сприймати критику, обґрунтовано відстоювати власну позицію. Роль викладача полягає в правильній організації й скеруванні діяльності студентів для досягнення мети й завдань заняття, а також у розвитку навичок пошуку й обробки теоретичної інформації, формування навичок аналітичного мислення, удосконалення комунікативної компетенції під час групового розв'язання проблеми, становлення культури поведінки під час наукової дискусії [6].

У закладах вищої освіти навчальний процес інтегрується з науковим – студенти активно беруть участь у роботі студентського наукового гуртка; найвагоміші результати наукової діяльності представляють на щорічних студентських наукових конференціях – всеукраїнських і міжнародних.

Інноваційним напрямом у навчанні стало введення симуляційних центрів. Манекени, роботи із вбудованими датчиками сприяють успішному відпрацюванню навичок. Також активно застосовуються інтерактивні атласи, 3D-моделі, анатомічні столи, що значно полегшує засвоєння теоретичного матеріалу.

Існує безліч підходів до навчання. Насамперед потрібно мотивувати здобувача до активної роботи й показати йому результативність його діяльності. Якщо студент бачитиме результат, він буде зацікавлений у активній роботі.

Застосування активних методів навчання виховує в студентів комунікабельність, логічність мислення, чіткість постановки конкретних завдань, допомагає розвитку творчого мислення, вчить складно й аргументовано викладати свої думки, конструктивно відстоювати власну позицію. Це дуже важливо для майбутньої професії лікаря, оскільки висококваліфікований фахівець має вміти самостійно працювати з матеріалом і бути зацікавленим у його пошуку, а також правильно застосовувати здобуті знання.

Список використаної літератури

1. Бакирова Р.Е., Нурсултанова С.Д., Муравлева Л.Е., Тусупбекова К.Т., Турханова Ж.Ж., Аширбекова Б.Д. Инновационные технологии в обучении студентов-медиков // Современные проблемы науки и образования. 2018. №3.; URL: <http://www.science-education.ru/ru/article/view?id=27703>.
2. Мохов Е.М. Влияние студенческого научного общества на формирование компетентного специалиста / Е.М. Мохов, А.М. Морозов, В.А. Кадыков, Э.М. Аскеров, И.В. Любский, М.Г. Сядрин, О.В. Пельтихина, К.И. Хорак / Современные проблемы науки и образования. – 2019. – №1. – С.112.
3. Подковко Х.В. Інноваційні технології навчання в контексті компетентнісного підходу в освіті / Х.В. Подковко // Медична освіта. – 2016. – №1. – С. 41-43.
4. Сучасні методи викладання дисципліни анатомія людини в медичних вузах // Матеріали XVI науково-практичної конференції з міжнародною участю «Інновації у вищій медичній та фармацевтичній освіті України» [Тарасенко Я.А., Тихонова О.О., Дейнега Т.Ф. та ін.]. – Тернопіль, 2019. – С. 226-227.
5. Тихонова О.О. Навчально-дослідницька робота студентів – важливий компонент навчального процесу кафедри анатомії людини / О.О. Тихонова, Я.А. Тарасенко // Матеріали II-ї Всеукраїнської науково-методичної конференції «Забезпечення якості вищої освіти». – Одеса, 2020. – 390-392.
6. Філоненко М.М. Проєктування навчальних занять в системі вищої медичної освіти на основі компетентнісного підходу / М.М. Філоненко // Медична освіта. – 2016. – №1. – С. 47-49.

ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

PREFERENCJE MŁODZIEŻY W ZAKRESIE WYBORU ICH PARTNERA ŻYCIOWEGO – ANALIZA BADAŃ <i>Szasz M.</i>	254
NIEPOWODZENIA EDUKACYJNE DZIECKA Z ZESPOŁEM ASPERGERA: STUDIUM INDYWIDUALNEGO PRZYPADKU <i>Śmietana J.</i>	261
КОМПЕТЕНТІСНИЙ ПІДХІД ДО ФОРМУВАННЯ ПРАКТИЧНИХ НАВИЧОК У ВИЩІЙ МЕДИЧНІЙ ОСВІТІ <i>Сакевич В.Д., Трибрат Т.А., Петров Є.Є.</i>	267
СУЧАСНІ МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ Й НАВЧАННЯ В МЕДИЧНІЙ ОСВІТІ <i>Сілкова О.В., Макаренко В.І., Макаренко О.В.</i>	268
АНГЛОМОВНА ФОРМА НАВЧАННЯ І ПРОБЛЕМИ ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ <i>Скікевич М.Г., Волошина Л.І.</i>	270
РОЛЬ ІНФОРМАЛЬНОЇ ОСВІТИ В ПРОЦЕСІ НАБУТТЯ ПРОФЕСІЙНИХ КОМПЕТЕНЦІЙ ЛІКАРЯМИ-ІНТЕРНАМИ <i>Скрипников П.М., Кулай О.О., Хавалкіна Л.М., Тимошенко Ю.В., Гуржій О.В., Коломієць С.В.</i>	272
ВИКОРИСТАННЯ ПРИНЦИПІВ АНДРАГОГІКИ ДЛЯ ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ <i>Скрипников П.М., Скрипнікова Т.П., Приходченко С.В., Хміль Т.А., Дубина В.О.</i>	274
ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ В КЛІНІЧНІЙ ІНТЕРНАТУРІ НА КАФЕДРІ ПСИХІАТРІЇ, НАРКОЛОГІЇ ТА МЕДИЧНОЇ ПСИХОЛОГІЇ <i>Скрипніков А.М., Ісаков Р.І., Рудь В.О., Животовська Л.В.</i>	275
ПЛАНУВАННЯ Й ВИКОНАННЯ НАУКОВИХ РОБІТ ЛІКАРІВ -ІНТЕРНІВ - СТОМАТОЛОГІВ НА ОЧНІЙ І ЗАОЧНІЙ ЧАСТИНАХ ІНТЕРНАТУРИ <i>Скрипнікова Т.П., Марченко А.В., Хавалкіна Л.М., Тимошенко Ю.В.</i>	277
ФОРМУВАННЯ КЛІНІЧНОГО РІШЕННЯ ЛІКАРІВ-ІНТЕРНІВ-СТОМАТОЛОГІВ НА ЗАСАДАХ ДОКАЗОВОСТІ ЯК СУЧАСНИЙ ТРЕНД МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ <i>Скрипнікова Т.П., Силенко Ю.І., Хміль Т.А., Писаренко О.А., Силенко Б.Ю.</i>	279
PRACTICAL SUGGESTIONS FOR TEACHING ACADEMIC WRITING TO MEDICAL APPLICANTS FOR HIGHER EDUCATION <i>Slipchenko L.B., Bieliaieva O.M., Lysanets Yu.V., Efendiieva S.M., Rozhenko I.V.</i>	281
ОПТИМІЗАЦІЯ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ СТУДЕНТІВ ІЗ ПРЕДМЕТА «ОРТОДОНТІЯ» <i>Смаглюк Л.В., Куліш Н.В., Карасюнок А.Є., Білоус А.М.</i>	283
ІНТЕГРАЦІЯ НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ПРОЦЕС ОПАНУВАННЯ ПРАКТИЧНИХ НАВИЧОК НА КАФЕДРІ ОРТОДОНТІЇ <i>Смаглюк Л. В., Трофименко М. В., Ляховська А. В., Куліш Н. В.</i>	284
ПРОБЛЕМИ Й СУПЕРЕЧНОСТІ СТУДЕНТОЦЕНТРОВАНОГО НАВЧАННЯ В СУЧАСНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ВИЩІЙ ШКОЛІ <i>Совгиря С.М., Винник Н.І., Задворнова Г.П., Грінько Р.М.</i>	286
ОСОБЛИВОСТІ ПЕДАГОГІЧНОГО ПРОЦЕСУ Й СУЧАСНІ ТРЕНДИ ВИКЛАДАННЯ «ОРТОДОНТІЇ» НА ЦИКЛІ СПЕЦІАЛІЗАЦІЇ <i>Сокологорська-Никіна Ю.К., Стасюк О.А., Куроєдова В.Д., Виженко Є.Є., Ніколішин І.А.</i>	287
СУЧАСНІ ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ У ВИКЛАДАННІ АКУШЕРСТВА Й ГІНЕКОЛОГІЇ СТУДЕНТАМ 6 КУРСУ МЕДИЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ <i>Талаш В.В., Мітюніна Н.І., Громова О.Л.</i>	289
ЗАСТОСУВАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ МЕТОДІВ НАВЧАННЯ НА КАФЕДРІ ПЕДІАТРІЇ № 2 <i>Таняньська С.М., Коленко І. О., Кузьменко Н.В., Таняньська В.Є.</i>	290
ОСОБЛИВОСТІ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ В СУЧАСНИХ УМОВАХ <i>Тарасенко К.В.</i>	292
МОТИВАЦІЯ СТУДЕНТІВ МЕДИЧНИХ ЗВО В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ <i>Тарасенко Я.А., Тихонова О.О., Дейнега Т.Ф.</i>	293
СУЧАСНІ МЕТОДИ НАВЧАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ <i>Тарасенко Я.А., Тихонова О.О., Шерстюк О.О.</i>	295
ВИХОВАННЯ СПІВЧУТТЯ ДО ХВОРОЇ ЛЮДИНИ – ОСНОВА СТАНОВЛЕННЯ МАЙБУТНЬОГО ЛІКАРЯ <i>Третяк Н.Г., Кудря І.П., Приходько Н.П., Шапошник О.А.</i>	297
РОБОЧИЙ ЗОШИТ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ 6 КУРСУ ІЗ ЗАГАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ- СІМЕЙНОЇ МЕДИЦИНИ ЯК ВІДОБРАЖЕННЯ РОБОТИ СІМЕЙНОГО ЛІКАРЯ <i>Трибрат Т.А., Шуть С.В., Казаков Ю.М., Чекаліна Н.І., Боряк В.П.</i>	299